

Kultura ludowa - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Kultura ludowa
Kod przedmiotu	15.9-WH-KP-KL-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Kulturoznawstwo
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Katarzyna Węgorowska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Uświadomienie Studentom bogactwa oraz różnorodności rodzimej ludowej kultury materialnej i duchowej (symbolicznej).

Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych faktów o narodowej spuściźnie literackiej, malarskiej, muzycznej

Zakres tematyczny

1. Kozioł wielkopolski, gęśle / ziółbcoki... Tajniki ludowych instrumentów muzycznych.
2. Plach, cepeliny, „złoty cud natury”... Smak ludowych potraw.
3. „Zegar tyka, czas ucieka, życie mija...” . Ludowy świat dziadów, żebraków, lirników.
4. Trześnia, lulek, pszczoły... Przyroda w kulturze ludowej.
5. „Boże Młyny”... Przed ludowymi kapliczkami i przydrożnymi krzyżami.
6. Pisankarki, torfiarze, fajkarze, plecionkarze... Ludowe profesje i ich reprezentanci.
7. Czółko, kurpie, spencer, banty, snutki, kurza stopka... Ludowy szyk i elegancja (ludowe stroje, hafty, koronki).
8. Knefle, hoczki, spinka z przekolcem, mental, dętki... W skarbcach ludowej biżuterii.
9. Chałupa, spichrz, młyn wodny, folusz, cerkiew, molenna... Ludowa architektura świecka i sakralna.
10. „Na szkłe malowane”... Ludowa sztuka użytkowa i religijna.
11. Gwariaty, gwiazdki, fujarki... O zabawkach, zabawach i grach wiejskich dzieci.
12. „Kolorowe jarmarki”. Na ludowych festynach, wystawach i festiwalach.
13. Ćmok, Licho, Żelazny Marcin... Ludowe podania, mity, baśnie, gadki, z regionalnych „małych ojczyzn”.
14. „A to Polska właśnie”. Nasze regionalne „małe ojczyzny”.
15. Ludowe inspiracje w polskiej muzyce, literaturze i sztuce.

Metody kształcenia

Polimetody.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student ma uporządkowaną wiedzę szczegółową na temat: historii kultury i sztuki, folkloru, ludowej etnochoreologii, ludowej symboliki, ludowej muzyki, ludowego tabu, ludowego obrazu świata		• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia
student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, selekcjonować, wykorzystywać, prezentować etnograficzno-folklorystyczne informacje z różnych, także multimedialnych, źródeł		• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
student jest świadomy wpływu polskiej kultury ludowej na polską kulturę narodową. W krytyczny sposób obserwuje, analizuje i interpretuje ewolucje i bardziej radykalne przemiany dokonujące się w ludowym dziedzictwie: Wielkopolski, Małopolski, Mazowsza, Śląska, Kaszub		• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia
student dysponuje prymarną wiedzą, obejmującą terminologię, teorię i metodologię, dotyczącą historii sztuki, kultury popularnej, religii, semiotyki, antropologii, etnografii, filozoficznych podstaw kultury, kategorii interdyscyplinarności i dyskursu w naukach humanistycznych		• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia
student jest otwarty na nowe idee kulturowe i gotów do weryfikacji błędnych opinii o kulturze ludowej dzięki nowoczesnym ustaleniom badawczym		• aktywność w trakcie zajęć	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Obecność i aktywny udział w zajęciach. Samodzielne przygotowanie ludowej prezentacji regionalnej.

Literatura podstawowa

1. K. Moszyński, *Kultura ludowa Słowian*, t. 1-3, Warszawa 1967.
2. T. Czerwiński, *Budownictwo ludowe w Polsce*, Warszawa 2006.
3. T. Czerwiński, *Kapliczki i krzyże przydrożne w Polsce*, Warszawa 2012.
4. T. Czerwiński, *Wyposażenie domu wiejskiego w Polsce*, Warszawa 2009.
5. K. Garbacz, *Na szlaku biłgorajskich kapliczek i krzyży przydrożnych*, Zielona Góra 2009.
6. P. Grochowski, *Dziady. Rzecz o wędrownych żebrakach i ich pieśniach*, Toruń 2009.
7. A. Mironiuk Nikolska, *Polska sztuka ludowa*, Warszawa 2010.
8. S. Kłosiewicz, O. Kłosiewicz, *Przyroda w polskiej tradycji*, Warszawa 2011.
9. A. Kroh, *Tatry i Podhale*, Wrocław 2002.
10. A. I. Oborny, *Polskie instrumenty ludowe*, Warszawa 2015.
11. B. Ogrodowska, *Polskie obrzędy i zwyczaje doroczne*, Warszawa 2006.
12. B. Ogrodowska, *Polskie tradycje i obyczaje rodzinne*, Warszawa 2007.
13. B. Ogrodowska, *Tradycje polskiego stołu*, Warszawa 2010.
14. E. Piskorz-Branekova, *Polskie hafty i koronki. Zdobienia stroju ludowego*, Warszawa 2005.
15. E. Piskorz-Branekova, *Polskie stroje ludowe*, t. 1-3, Warszawa 2006-2007.
16. E. Piskorz- Branekova, *Biżuteria ludowa w Polsce*, Warszawa 2008.
17. Z. A. Skuza, *Ginące zawody w Polsce*, Warszawa 2006.
18. R. Sulima, *Głos tradycji*, Warszawa 2001.
19. T. Kokocińska, Z. Żybartowicz, *Miód. Złoty cud natury*, Warszawa 2009.
20. T. Kokocińska, Z. Żybartowicz, *Polski rok. Tradycje i obyczaje*, Warszawa 2009.
21. B. Michalec, *Polska ginąca*, Warszawa 2009.
22. K. Szcześniak, *Świat roślin światem ludzi na pograniczu wschodniej i zachodniej Słowiańszczyzny*, Gdańsk 2008.
23. K. Węgorowska, *Kamienie i klejnoty w języku, kulturze, sztuce*, Warszawa-Zielona Góra 2012.
24. P. Zych, W. Vargas, *Bestiariusz słowiański. Rzecz o skrztach, wodnikach i rusalkach*, Olszanica 2012.
25. Rekomendowane przez wykładowcę numery kwartalnika „Kultura Wsi”.

Literatura uzupełniająca

Uwagi

Każde zajęcia wzbogacą ludowe artefakty pochodzące ze zbiorów stworzonej przeze minie i od dwudziestu lat prowadzonej Pracowni Języka i Kultury Ludowej Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz archiwizowane w niej nagrania monologów gwarowo-regionalnych.

Zmodyfikowane przez dr Dariusz Sagan (ostatnia modyfikacja: 07-06-2019 14:15)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ